

דף תרגול: דיבור והקשבה - דיון מכבד והקשבה ביקורתית

מהדורה למורה עולים חדשים

מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- לתרגל כללי התנהגות בדיון מכבד
- לזהות טענה ונימוק בהקשבה ביקורתית
- להתנסות בדיבור ברור ובטוח מול קבוצה

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א׳ – הבנה בסיסית

1. ב – דקה
2. א – לסמן מי מדבר כעת
3. ב – טענה ונימוק
4. ב – 2-4 משתתפים
5. ב – אני רואה את זה אחרת, כי...

חלק ב׳ – נכון או לא נכון

1. לא נכון – הכלל אומר שהשומעים מקשיבים ולא קוטעים
2. נכון – כתוב בכרטיס הכללים
3. לא נכון – מקבלים מחמאה אחת בלבד
4. נכון – זו אחת המטרות של המשחק 'אוזן ביקורתית'

חלק ג׳ – השלימו את המשפט

1. אחד
2. רואה
3. טענה
4. מחמאה

חלק ד׳ – התאימו מצב למשפט מכבד

- 1 – ה (אני רואה את זה אחרת, כי...)
- 2 – א (אני מסכים/ה כי...)
- 3 – ד (אפשר להוסיף נקודה?)
- 4 – ב (אפשר לחזור על זה בבקשה?)
- 5 – ג (תודה ששיתפת)

חלק ה׳ – סדרו את שלבי התור בדיון מכבד

1. מחזיקים את מיקרופון הדיבור
2. אומרים את הדעה בבירור
3. השומעים מקשיבים בשקט
4. מעבירים את המיקרופון לדובר/ת הבא/ה
5. מקבלים מחמאה אחת בסוף התור

חלק ו׳ – תרגול כתיבה ודיבור

1. טענה: כדאי להאריך את ההפסקה. נימוק: יהיה יותר זמן לנוח ולשחק

כרטיס יציאה – מה לחפש

- טענה=הרעיון, נימוק=ההסבר התומך
- משפט הכולל 'אני מסכים/ה כי' או דומה
- כל תשובה מנומקת מתקבלת, חשוב שתתייחס לכבוד הדדי

טיפים להפעלה:

- אפשר לתרגל בזוגות לפני עבודה בקבוצה שלמה
- כדאי להדגים בעצמכם משפט מכבד אחד לפני תחילת התרגול
- לתלמידי חנ״מ אפשר לדלג על הסעיפים המסומנים ולהתמקד בתרגול בעל פה

דף תרגול: דיבור והקשבה - דיון מכבד והקשבה ביקורתית

דף התלמיד/ה **עולים חדשים**

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

כאן לומדים לדבר אחד אחרי השני, לכבד מי שמדבר, ולהבין מה הדובר רוצה להגיד ולמה.

📖 מילון קטן:

מיקרופון הדיבור	חפץ שמראה מי מדבר עכשיו
דיון מכבד	שיחה שבה כולם מדברים ומגיבים בנימוס
הקשבה ביקורתית	להקשיב ולבדוק אם הדברים הגיוניים
טענה	הרעיון המרכזי שמישהו רוצה לשכנע בו
נימוק	ההסבר שתומך בטענה
טיעון חלש	נימוק שלא ממש מסביר או מוכיח את הטענה
תור דיבור	הזמן שבו מישהו אחד מדבר וכולם מקשיבים
מחמאה	משפט חיובי שאומרים למישהו בסוף התור

1 חלק א׳ – הבנה בסיסית

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. כמה זמן מדברים במשחק הראשון?

א) חצי דקה ב) דקה ג) שתי דקות ד) חמש דקות

2. למה משמש החפץ שמחזיקים?

א) לסמן מי מדבר כעת ב) לתזמן את המשחק ג) לקשט את התחנה ד) לחלק מחמאות

3. מה לומדים במשחק השלישי?

א) חריזה בשיר ב) טענה ונימוק ג) מילים נרדפות ד) סימני פיסוק

4. כמה ילדים משחקים ביחד?

א) 1 משתתף ב) 2-4 משתתפים ג) 5-6 משתתפים ד) 10 משתתפים

5. איך אומרים דעה שונה בנימוס?

א) אתה טועה לגמרי ב) אני רואה את זה אחרת, כי... ג) זה לא נכון בכלל ד) תפסיק לדבר

2 חלק ב׳ – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	מותר לקטוע את הדובר/ת באמצע המשפט כדי להוסיף הערה	☐	☐
2	שעון החול קובע את הזמן לכל דובר/ת	☐	☐

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
3	בסוף התור כל אחד מקבל שתי מחמאות	☐	☐
4	הקשבה ביקורתית כוללת שימת לב לטיעון חלש	☐	☐

3 חלק ג' – השלימו את המשפט

השלימו את המילה החסרה.

1. בכל פעם מדבר/ת _____ בלבד, מי שמחזיק/ה את מיקרופון הדיבור

2. משפט מכבד לדיון: 'אני _____ את זה אחרת, כי...'

3. במשחק אוזן ביקורתית צריך לזהות _____ ונימוק

4. כל דובר/ת מקבל/ת בסוף התור _____ אחת

4 חלק ד' – התאימו מצב למשפט מכבד

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. חולקים על דעה	___	**א.** אני מסכים/ה כי...
2. מסכימים עם מישהו	___	**ב.** אפשר לחזור על זה בבקשה?
3. רוצים להוסיף רעיון	___	**ג.** תודה ששיתפת
4. לא הבנו משהו	___	**ד.** אפשר להוסיף נקודה?
5. מישהו סיים לדבר	___	**ה.** אני רואה את זה אחרת, כי...

5 חלק ה' – סדרו את שלבי התור בדיון מכבד

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	השומעים מקשיבים בשקט
☐	מחזיקים את מיקרופון הדיבור
☐	אומרים את הדעה בבירור
☐	מקבלים מחמאה אחת בסוף התור
☐	מעבירים את המיקרופון לדובר/ת הבא/ה

6 חלק ו' – תרגול כתיבה ודיבור

ענו בקצרה.

1. כתבו טענה אחת ונימוק אחד בנושא: כדאי להאריך את ההפסקה בבית הספר

כרטיס יציאה

מהו ההבדל בין טענה לנימוק?

כתבו משפט אחד שמביע הסכמה בכבוד

מה הכלל החשוב ביותר בדיון מכבד לדעתכם?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀